

Tutkivan journalismin yhdistys ry
Oikeustoimittajat ry
Taloustoimittajat ry
Politiikan toimittajat ry

Valtiovarainministeriö / Tuija Taos, Annina Tanhuanpää
Lausuntopyyntö: VM033:00/2014 697/00.01/2014

“Arvopaperien säilytysmallien laajentumisen ja yhdentyvien markkinarakenteiden toteuttamisen arviointi sekä arvopaperikeskusasetuksen täytäntöönpanon valmistelu”

Tutkivan journalismin yhdistys ry, Taloustoimittajat ry, Oikeustoimittajat ry ja Poliitiikan toimittajat ry antavat yhdessä lausunnon valtiovarainministeriön työryhmän esityksestä “Arvopaperien säilytysmallien laajentumisen ja yhdentyvien markkinarakenteiden toteuttamisen arviointi sekä arvopaperikeskusasetuksen täytäntöönpanon valmistelu”. Ministeriö on pyytänyt Taloustoimittajat ry:ltä lausuntoa. Muut yhdistykset lausuvat asiasta oma-aloitteisesti.

Työryhmä ehdottaa osakkeiden hallintarekisteröintimahdollisuuden laajentamista koskemaan suomalaisia sijoittajia. Lisäksi työryhmä ehdottaa, että muutoksen aiheuttamia puutteita julkisuuteen paikattaisiin uudella viranomaisrekisterillä. Yhdistykset vastustavat ehdotettuja muutoksia, koska ne heikentäisivät yleisöjulkisuuden tasoa oleellisesti.

Lausunnonssa käymme läpi esityksen yksityiskohtia yleisön ja tiedotusvälineiden näkökulmasta. Kiinnitämme huomiota mielestämme vakaviin puutteisiin ja epäselvyyksiin, joita esitykseen sisältyy.

Yhdistykset kuitenkin tiedostavat, että EU:n arvopaperikeskusasetus tulee muuttamaan tapaa, jolla osakeomistuksen yleisöjulkisuus jatkossa järjestetään. Lausuntomme loppupuolella annamme oman vastaesityksemme julkisuuden säilyttämiseksi ja parantamiseksi tulevaisuudessa.

YLEISTÄ

Työryhmän työn taustalla on EU:n arvopaperikeskusasetus, joka yhdenmukaistaa arvopaperien selvitystä ja kannustaa arvopaperikeskusten kilpailuun unionissa. Asetus antaa yrityksille mahdollisuuden laskea osakkeitaan liikkeelle missä hyvänsä lain vaatimukset täyttävässä

arvopaperikeskuksessa. Suomessa yhtiöillä eli liikkeeseenlaskijoilla on tähän asti ollut vain yksi vaihtoehto, suomalainen Euroclear Finlandin ylläpitämä arvo-osuusjärjestelmä.

Suomalaisten sijoittajien on lain mukaan pidettävä osakkeensa suorassa omistuksessa. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että arvopaperikeskuksessa jokaisella sijoittajalla on oma tili. Yleisöjulkista on osakkeenomistajan nimi, osoite ja omistuksessa olevat arvopaperit ja niiden määrät. Ulkomaisilla sijoittajilla on mahdollisuus omistaa osakkeet hallintarekisteröityjen tilien kautta. Heidän osaltaan arvopaperikeskuksessa julkista on hallintarekisteröinnin hoitajan (esimerkiksi pankin) tiedot.

Jatkossa yrityksillä on asetuksen myötä siis mahdollisuus valita käyttämänsä arvopaperikeskus.

Valtiovarainministeriö on jo pitkään luonut julkisuutta myöten kuvaa, jonka mukaan asetus tuo mukanaan myös pakon avata omistusten hallintarekisteröiminen suomalaisille.

Todellisuudessa asetuksen valmistelun loppusuoralla 38 artiklan 5 kohtaan sisällytettiin poikkeus, jonka mukaan yksilöllistä asiakaserottelua on tarjottava ilman valinnanmahdollisuutta sellaisten maiden kansalaisille ja asukkaille, joiden kansallisessa lainsäädännössä tätä asetuksen voimaantulella edellytetään, kunnes tuo lainsäädäntö muutetaan tai kumotaan tai sen tavoitteet eivät ole enää ajankohtaisia. Tämä suoran omistuksen mallia käyttävien maiden vaatimuksesta tehty lisäys käytännössä mahdollistaa suomalaisen hallintarekisteröintikiellon säilyttämisen. Ministeriön työryhmän lopputulokseen asetukseen tehty lisäys ei tosin näytä vaikuttaneen.

Suomalainen lainsäädäntö ei voi suoraan velvoittaa ulkomaalaista arvopaperikeskusta, mutta suomalaisyhtiö voidaan velvoittaa käyttämään riittävää palvelua tarjoavaa arvopaperikeskusta.

Tämän työryhmä itsekkin myöntää, vaikka esittääkin hallintarekisteröinnin mahdollistamista suomalaisille.

“Osakeyhtiölaissa ei siten voida säätää ulkomaisen arvopaperikeskuksen tai sen osapuolten tehtävistä ja vastuusta, mutta laissa voidaan säätää niistä vähimmäisvaatimuksista, joita ulkomaisen arvopaperikeskuksen on noudatettava suomalaisen yhtiön liikkeeseenlaskun yhteydessä.”

Työryhmän esitys

Työryhmä epäilee, että vaatimus suorista tileistä rajaisi mahdollisia arvopaperikeskuksia liikaa. Todellisuus on toinen, sillä jo tällä hetkellä arvopaperikeskukset tarjoavat tunnistettavia suoran

omistuksen tilejä ainakin Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Virossa, Latviassa, Liettuaassa, Kreikassa, Bulgariassa, Sloveniassa, Ranskassa ja Iso-Britanniassa.

Hallintarekisteröinnin avaamista vastaan puhuu myös erityisen painava argumentti: Suomen hallituksen hallitusohjelma. Siihen on kirjattu selväsanainen tavoite: omistustietojen julkisuus on säilytettävä vähintään nykytasolla.

“Hallitus pitää tärkeänä arvopaperimarkkinoiden omistuksen julkisuuden ja läpinäkyvyyden säilyttämistä vähintään nykytasolla.”

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelma 22.6.2011

Kataisen hallitusohjelman tavoitteet ovat voimassa edelleen pääministerin vaihtumisen jälkeenkin.

Tällä hetkellä suomalaisten sijoittajien osalta omistukset ovat jatkuvasti yleisöjulkisuuden saavutettavissa. Työryhmän esityksen malli muuttaisi tämän valvonnan lähinnä löyhäksi pistokokeiksi neljästi vuodessa.

Hallitusohjelman kirjaukseen sisältyvä vähintään-sana viittaa siihen, että jopa laajempi julkisuus olisi toivottavaa. Työryhmän esitys sisältää niin monia heikennyksiä julkisuuden nykytasoon, että on mahdotonta nähdä sen täyttävän hallitusohjelman kirjausta. On epätodennäköistä, että hallintarekisteröinnin avaaminen tulisi myöskään saamaan riittävää poliittista kannatusta. Onkin syytä etsiä muita ratkaisuja. Esittelemme mielestämme toimivan mallin tämän lausunnon loppuosassa.

Yhdistyksillä ei ole mitään arvopaperikeskusten kilpailun lisäämistä vastaan. Katsomme, että suomalaisyritykset voivat laskea arvopapereitaan liikkeelle muidenkin arvopaperikeskusten kuin Euroclearin välityksellä. Oleellista on, että nykyinen julkisuuden taso säilytetään ja suomalaiset yhtiöt veloitetaan käyttämään sellaista arvopaperikeskusta, joka pystyy tarjoamaan ajantasaisten osakasluetteloiden ylläpitoa.

OSAKASLUETTELOIDEN MERKITYS MEDIALLE JA YLEISÖLLE

Median keskeinen tehtävä on seurata vallankäyttöä yhteiskunnassa ja välittää siitä tietoa yleisölle. Osakasluettelot ovat tässä yksi oleellinen tietolähde. Niistä käy ilmi, kuka tai ketkä ovat yhtiöiden takana todellisia vallankäyttäjiä ja vastuunkantajia. Niiden perusteella voidaan myös tarkastella yhteiskunnallisesti merkittävien henkilöiden ja toimijoiden kytkentöjä.

Medialla ja yleisöjulkisuudella on merkittävä rooli väärinkäytösten ja korruptiivisen toiminnan ehkäisijänä. Pelkästään tieto siitä, että vallankäyttäjien omistuksia seurataan, estää heitä ryhtymästä epäeettisiin tai mahdollisesti laittomiin hankkeisiin.

Toimittajat käyttävät yhtiöiden osakasluetteloita erilaisiin, juttukohtaisesti vaihteleviin tarkoituksiin. Etukäteen on mahdotonta sanoa, kenen omistukset ovat yhteiskunnallisesti merkittäviä ja kiinnostavia tulevina vuosina, joten esitetyt hallintarekisteröintikiellon rajaukset ja julkistettavien omistusten osakemäärärajoitukset ovat ongelmallisia. Yksinkertaisinta on, että kaikkien omistukset ovat kaiken aikaa yleisöjulkisuuden saavutettavissa.

Kaikki osakasluetteloiden avulla tehtävä journalismi ei liity väärinkäytösepäilyihin. Osakasluetteloiden sisältämät tiedot auttavat hahmottamaan talouden rakenteita yhteiskunnassamme ja omistustietoja käytetään sijoittajien toimien seuraamiseen jatkuvasti erityisesti talousmedioissa.

Osakasluetteloita on voitu hyödyntää myös tieteellisiin tutkimuksiin. Arvopaperikeskuksen kattavalla ja 90-luvulle ulottuvalla tietokannalla on tehty ainutlaatuista, kansainvälisesti arvostettua tutkimusta osakesijoittamisesta (esim. professori Matti Keloharju, Aalto-yliopisto).

Yhdistysten mielestä tällaisen tutkimuksen jatko on turvattava ja samalla olisi syytä käydä keskustelua siitä, että tämä historiallinen aineisto avattaisiin avoin data -ajatuksen mukaisesti yleisön nähtäväksi.

Omistuksen salaamisen edistäminen on haitallista myös sijoittajien ja markkinoiden yleisen toimivuuden kannalta. Omistus pohja on oleellista tietoa sijoittajille, velkojille ja muille yhtiöön sidoksissa oleville tahoille. Esimerkiksi kriisiyhtiö Talvivaaran suhteen toimiansa pohtivalle piensijoittajalle on tärkeää tietää, ketkä muut yhtiöön uskovat.

On selvää, että osakeomistuksen julkisuudessa on nykytilassakin vielä puutteita, esimerkiksi ulkomaisten sijoittajien piiloutuminen hallintarekisteröinnin taakse ja suomalaisten lainvastainen hallintarekisterin hyödyntäminen. Puutteista huolimatta Suomi on kansainvälisesti katsottuna edelläkävijä. Maamme on perinteisesti sijoittunut Transparency Internationalin kansainvälisessä korruptiovertailussa kärkisijoille. Hyvään sijoitukseen vaikuttavat yhteiskunnan avoimuutta tukevat rakenteet. Yksi tällainen rakenne on osakeomistuksen julkisuus. Kun yritysten omistustiedot ovat julkisia, esimerkiksi korruption kautta saatavan taloudellisen hyödyn kanavointi on vaikeampaa kuin maissa, joissa yritystoiminnan harjoittaminen peiteltyimminkin on mahdollista.

Suurin mahdollinen läpinäkyvyys markkinoilla ehkäisee myös finanssikriisien kaltaisten taloudellisten katastrofien syntymisen. Kriisi ei käytännössä koskettanut suomalaisia finanssiyhtiöitä, vaan avoimuus osaltaan esti suurten luottotappioiden syntymisen rahoittajapankeille.

TYÖRYHMÄN EHDOTTAMA MALLI KÄYTÄNNÖSSÄ

Työryhmän esityksen perusteella Suomeen olisi tulossa nykyistä sekavampi, veronmaksajille kalliimpi ja yleisöjulkisuutta selvästi heikentävä osakeomistusten julkisuuden järjestelmä.

Kiinnitämme myös huomiota siihen, että työryhmä on jättänyt esitykseen merkittävän porsaanreiän, joka käytännössä näyttää mahdollistavan anonyymien hallintarekisteröinnin miltei mille hyvänsä listaamattomalle osakeyhtiölle.

Käymme aluksi läpi sitä, millainen järjestelmä käytännössä olisi, jos työryhmä saisi tahtonsa läpi.

Esitys toisi arviomme mukaan Suomeen kaksi päällekkäistä järjestelmää pörssiyhtiöiden osakasluetteloiden julkisuuden suhteen. Kokonaisuudessaan lopputulos olisi selvästi nykyä heikompi.

Tällä hetkellä arvopaperikeskus pitää ajantasaisia osakasluetteloita kaikkien suomalaisten pörssiyhtiöiden puolesta. Nykyjärjestelmä ei aiheuta kuluja veronmaksajille.

Jatkossa ajantasaisten osakasluetteloiden ylläpitovelvoite siirtyisi arvopaperikeskukselta yhtiöille. Niiden olisi pidettävä yleisön saatavilla päiväkohtaista osakasluetteloa. Näissä luetteloissa ei olisi nimillä mainittuna ulkomaalaisia ja kotimaisia sijoittajia, jotka hoitaisivat sijoitustaan hallintarekisteröinnin kautta. Luetteloista poistettaisiin myös alle 500 osakkeen omistukset ja osakkeenomistajien osoitetiedot. On epäselvää, miten ja missä näitä sensuroituja osakasluetteloita jatkossa tarkasteltaisiin.

Työryhmä perustelee 500 osakkeen rajaa viittamalla Ruotsin malliin ja toisaalta perustuslain yksityisyydensuojan. Perustuslain yksityisyydensuojan ei ole kuitenkaan vakiintuneen tulkinnan mukaan katsottu käsittävän sijoitustoimintaa, joten argumentti on juridisesti tyhjän päällä.

Osakeraja on myös varsin keinotekoinen. Helsingin pörssin alhaisin osakekohtainen hinta oli tätä lausuntoa laadittaessa Cencorp Oyj:llä 0,03 euroa ja kallein hinta puolestaan Wärtsilällä 37,11 euroa. Cencorpilla raja olisi kyseisenä päivänä ylittynyt 15 euron ja Wärtsilällä 18 555 euron

arvoisella omistuksella. Helpoimmin määrittelyongelmasta päästään, kun rajaa ei aseteta, vaan julkisia ovat kaikki omistukset.

Osakasluetteloihin tulevia puutteita paikkaamaan työryhmä esittää uutta, valtion kustantamaa viranomaisrekisteriä. Tarkoituksena olisi, että sinne avattaisiin myös hallintarekisteröityjen osakkaiden nimet. Siellä julkisia olisivat niinkään vain 500 osakkeen ylittävät omistusosuudet.

Osoitetietojen poistaminen on merkittävä heikennys nykytilaan. Jostain syystä työryhmä ehdottaa tätäkin, vaikka muuten julkisuuden heikentämistä on perusteltu asetuksen aiheuttamalla - tosin olemattomalla - pakolla. Osoitetietojen poistamisehdotus näyttää siis liittyvän joihinkin muihin tavoitteisiin, joita nyt ajetaan arvopaperikeskusasetukseen liittyvän lainsäädäntömuutoksen varjolla.

Kun osakkeenomistajista kerrotaan osoitteen sijasta vain kotikunta, se vaikeuttaa selvästi henkilöiden tunnistamista ja yksilöimistä. Mitä suuremmasta kunnasta on kyse, sitä vaikeampi pelkän nimen perusteella on saada varmuutta henkilöstä. Nämä yksilöimistiedot olivat tarpeen muun muassa, kun toimittajat kävivät muutama vuosi sitten läpi ministereiden lähipiirin osakeomistuksia. Tuolloin kävi ilmi, että lähes poikkeuksetta ministerit eivät ilmoittaneet perheenjäsentensä mittaviakaan osakeomistuksia jääviysilmoituksissaan. Kun tunnistetietoja karsitaan, epävarmuus toimitustyössä kasvaa, mikä ei ole eduksi myöskään sijoittajille, joiden toimintaa media kulloinkin tarkastelee.

Työryhmä vetoaa yksityisyydensuojaan ja väärinkäytösriskeihin mainitsematta, että turvakiellon hakeminen on jo nyt helppoa henkilöille, jotka perustellusti pelkäävät turvallisuutensa puolesta. Esimerkkejä yleisöjulkisuuden aiheuttamista ongelmista ei mainita esityksessä.

Viranomaisrekisterin tiedot voisivat olla pahasti vanhentuneita ja puutteellisia, sillä ne päivitetäisiin sattumanvaraisesti neljänä päivänä vuodessa. Nykyään omistustiedot päivitetään kerran vuorokaudessa. Virheiden ja valheiden mahdollisuus lisääntyisi, kun omistajatiedot kerättäisiin useilta eri toimijoilta arvopapereiden säilytysketjuissa. Nyt Euroclearin tiedot ovat luotettavia.

Esityksen yksityiskohdat toisivat toteutuessaan hankaluuksia myös sijoittajille itselleen. Nykyään osakkeenomistajan ei tarvitse itse huolehtia osakasluetteloissa olevien tietojen oikeellisuudesta. Esityksen mukaan jatkossa hänellä olisi velvollisuus tarkastaa omat tietonsa rekisteristä. Lisäksi poliitikkojen pitäisi huolehtia valtaan päästyään siitä, ettei heillä ole hallintarekisteröityjä osakeomistuksia. Vallankäyttäjät saattaisivat siis joutua unohduksen tai vahingon vuoksi aiheetta julkisuudessa epäillyiksi.

Työryhmä ehdottaa hallintarekisteröintikieltoa osalle poliitikoista. Työryhmä katsoo, että kiello koskisi valtakunnan tason politiikkaa, mutta ei hänen puolisoaan tai lapsiaan. Myös kuntatason poliitikot jätettäisiin pois hallintarekisteröintiä kiellosta. Merkittävän taloudellisen vallan tai viranomaisvallan käyttäjistä ei esityksessä edes puhuta. Yksittäisellä virkamiehellä ja hänen ratkaisullaan voi olla oleellista vaikutusta pörssiyrityksen toimintaan, esimerkiksi ympäristölupien osalta. On selvää, että kiello rajaaminen ja valvominen olisi erittäin työlästä, ellei mahdotonta.

EPÄSELVYYS HALLINTAREKISTERIN LAAJENNUKSEN SOVELTAMISESSA

Yhdistykset kummeksuvat esityksen sisältämää epäselvyyttä liittyen siihen, mitä yhtiöitä kaavailtu hallintarekisteröinnin laajennus ja uusi viranomaisrekisteri koskisivat. Samaa kiinnittää huomiota Suomen Journalistiliitto omassa lausunnossaan.

Työryhmä toteaa esityksensä perusteella, että hallintarekisteröinti koskee ainoastaan pörssiyrityksiä (esim. s. 8/13). Jostain syystä tätä rajausta ei kuitenkaan ole työryhmän esittämässä lainsäädäntötekstissä. Sen mukaan hallintarekisteröinnin laajentaminen koskisi kaikkia arvo-osuusjärjestelmään liitetyjä yhtiöitä (ehdotettu säädösteksti s. 116/143 4 § ja s. 133/143 5a §). Suomessa on tällä hetkellä kymmeniä yhtiöitä, jotka ovat mukana arvo-osuusjärjestelmässä, mutta niitä ei kuitenkaan noteerata pörssissä.

Ehdotetun säädöstekstin mukaan mikä tahansa arvo-osuusjärjestelmään liittyvä osakeyhtiö voisi siten tarjota omistajilleen mahdollisuuden hallintarekisteröintiin. Työryhmän ehdottama julkinen omistajarekisteri puolestaan koskisi vain pörssiyrityksiä. Näin ollen muiden arvo-osuusjärjestelmään liitettyjen yhtiöiden omistajat voisivat hallintarekisteröinnin avulla halutessaan piiloutua yleisöltä kokonaan.

Yhdistykset tuovat tämän epäselvyyden esille kiinnittääkseen huomiota valmistelun laatuun. Vielä vakavampi tilanne tietenkin on, jos sekavan muotoilun osalta kyse ei ole virheestä, vaan se on jätetty esitykseen tarkoituksella.

OSOITETIETOJEN PILOTTAMINEN TAVALLISISTA OSAKEYHTIÖISTÄ

Valtiovarainministeriön hankkeen tavoitteet liittyvät EU:n arvopaperikeskusasetukseen, joka puolestaan koskee kaupankäynnin kohteena olevien yhtiöiden arvopapereiden säilyttämistä. Yllättävänä voi pitää sitä, että työryhmän esityksen sisälle on lisätty listaamattomiin, ns. tavallisiin osakeyhtiöihin liittyvä julkisuuden heikennys. Työryhmä ehdottaa, että omistajien osoitetiedot salattaisiin myös näiden yhtiöiden osaksluetteloista. Muutos heikentäisi kaikkien osakeyhtiöiden

osalta oleellisesti yleisön ja myös toimittajien mahdollisuuksia yksilöidä ja varmentaa merkittyjen omistajien henkilöllisyys.

Valtaosa yrityksistä suhtautuu avoimesti ja asiallisesti toimittajan pyyntöön nähdä osakasluettelo. Toimittajat kuitenkin kohtaavat joidenkin yhtiöiden osalta ongelmia siinä, miten ne noudattavat lain vaatimusta osakasluetteloiden julkisuuden suhteen. On täysin tarpeetonta heikentää entisestään mahdollisuuksia selvittää todellisia vallankäyttäjiä yritysten taustalla.

Yhdistykset paheuksuvat valmistelutapaa, jossa heikennys kätketään toiseen asiakokonaisuuteen liittyvän lakiesityksen sisälle.

VIRANOMAISREKISTERIN KUSTANNUKSET JA AIKATAULU

Työryhmä arvioi esityksessään, että uuden viranomaisrekisterin pystyttäminen maksaisi 200 000 - 400 000 euroa. Vuotuiset ylläpitokulut olisivat työryhmän mukaan vain 20 000 - 40 000 euroa. Mihin laskelmat perustuvat, se ei esityksestä käy ilmi. Työryhmä viittaa "vastaavanlaisten rekisterien pystyttämisten" kustannuksiin.

Työryhmä ehdottaa rekisteriä perustettavaksi Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) yhteyteen. Esitys ei sisällä kuitenkaan PRH:n näkemystä rekisterinpidosta, sen pystyttämiseen liittyvästä aikataulusta tai kustannuksista. Poikkeuksellisenä voi pitää myös sitä, että lausuntopyyntöä esityksestä ei ole lähetetty PRH:lle.

Nähdäksemme esityksessä on varsin heikosti pohdittu rekisterin käytännön toteuttamista ja sysätty vastuu siitä jatkovalmisteluun. Samalla hallintarekisteröinnin laajentamista halutaan edistää kiireellä.

Laajennus haluttaisiin saada voimaan jo keväällä 2015. Aikataulu on epärealistinen uuden viranomaisrekisterin käyttöönoton suhteen, minkä työryhmä itsekin myöntää. Näin ollen tulossa olisi määrittelemättömän pituinen aika, jolloin suomalaisten hallintarekisteröityjen osakkeiden omistajat olisivat piilossa julkisuudelta.

Kun ottaa huomioon, miten heikosti rekisterin rakentamista on pohdittu esimerkiksi Patentti- ja rekisterihallituksen osalta, herää kysymys, kuinka vakavissaan koko viranomaisrekisteriä ollaan edistämässä.

VASTAEHDOTUS: NÄIN JULKISUUS SÄILYY JA TEHOSTUU

Yhdistykset ehdottavat, että Suomi säilyttää hallintarekisteröintiä suomalaisille sijoittajille. Kuten aiemmin lausunnossamme on jo todettu, EU-asetus ei aseta estettä tällaiselle vaatimukselle.

Liikkeeseenlaskijayhtiöille tulee asettaa velvoite hankkia arvopaperikeskuspalvelut sellaiselta toimijalta, joka tarjoaa ajantasaisen osakasluettelon julkista ylläpitoa. Tietojen tulee sisältää kattavasti kaikki osakkeet eikä rajata julkisiksi vain tietyn osakemäärän ylittävää osuutta.

Jatkossa nämä osakastiedot voisi kerätä työryhmän esittämään viranomaisrekisteriin, mikäli sellaisen perustaminen koetaan tarpeelliseksi. Yksinkertaisempi ja edullisempi ratkaisu olisi se, että kukin pörssiyhtiö julkaisisi luettelon omilla nettisivuillaan. Jo nyt pörssiyhtiöt tarjoavat erilaista omistajiinsa liittyvää tietoa nettisivuillaan alla olevan esimerkin mukaisesti.

Engineering balanced sustainability™

About Pöyry	Sectors & Services	Projects	News & Events	<input type="text"/>	<input type="button" value="Q"/>
--------------------	--------------------	----------	---------------	----------------------	----------------------------------

English | Suomi

About Pöyry > Pöyry as an investment > Major shareholders

About Pöyry

- » Pöyry in brief
- » Business operations
- » Vision and strategy
- » Pöyry Way
- » Pöyry's approach
- » Corporate governance
- » Investor information**
 - » Pöyry as an investment
 - » Financial information
 - » Shares and share tools
 - » Shareholders**
 - » Major shareholders**
 - » Shareholder meetings
 - » Ownership history until 2009
 - » Flagging notifications
 - » Shareholder Structure
 - » Stock exchange releases
 - » Reports and publications
 - » IR calendar
 - » Analyst coverage
 - » IR at Pöyry
- » News & Events

Major shareholders

Major shareholders archive

Major shareholders	Number of shares	% of shares	Change	Change %
1. Corbis S.A.	20,440,000	34.20	0	0.00
2. Ilmarinen Mutual Pension Insurance Company	4,178,477	6.99	0	0.00
3. Procurator-Holding Oy	3,900,018	6.53	0	0.00
4. Varma Mutual Pension Insurance Company	2,785,850	4.66	0	0.00
5. Elo Pension Company	2,310,000	3.87	0	0.00
6. Mandatum Life Insurance Company Limited	2,075,287	3.47	0	0.00
7. Veritas Pension Insurance Company Ltd.	993,931	1.66	0	0.00
8. Nordea Nordic Small Cap Fund	975,502	1.63	0	0.00
9. The State Pension Fund	900,000	1.51	0	0.00
10. Kaleva Mutual Insurance Company	798,500	1.34	0	0.00
11. Sijoitusrahasto Aktia Capital	788,328	1.32	0	0.00
12. Savings Bank Finland Fund	713,422	1.19	0	0.00
13. Fondita Nordic Micro Cap	700,000	1.17	0	0.00
14. Pöyry Oyj	518,530	0.87	0	0.00
15. Nordea Fennia Fund	418,305	0.70	-81,695	-16.34
16. Danske Fund Finnish Small Cap	366,785	0.61	0	0.00
17. Danske Fund Finnish Institutional Equity	330,000	0.55	0	0.00
18. Sijoitusrahasto Taaleritehdas Mikro Markka	315,000	0.53	0	0.00

Tällainen nettisivu olisi luonteva yhteys kattavien omistustietojen julkaisemiselle. Vaihtoehtoisesti sivuilla voisi olla linkitys yhtiön arvopapereita hoitavan arvopaperikeskuksen nettisivustolle, jossa päivittäin päivittyvät omistustiedot olisivat nähtävissä.

Myös työryhmä katsoo esityksessään, että pörssiyhtiön osakasluettelot on mahdollista pitää saatavilla internetissä, mitä pidämme ilahduttavana. Toistaiseksi pörssiyhtiöiden osakasluetteloita on ollut mahdollista tarkastella vain Euroclearin tiloissa Helsingin Kampissa. Tämä on asettanut suomalaiset tietojen saatavuuden osalta eriarvoiseen asemaan. Esimerkiksi rovaniemeläisen toimittajan on huomattavasti vaikeampaa tarkastaa omistustietoja kuin Helsingissä työskentelevän toimittajan. Koska työryhmä katsoo, että sen hahmottelemassa viranomaisrekisterissä näitä tietoja olisi mahdollista välittää netin kautta, mitään estettä ei liene saman käytännön soveltamiseen muunkinlaiseen järjestelmään.

Mikäli jatkossa kaikkien yhtiöiden omistustiedot järjestetään keskitetyn palvelun kautta, sinne tulee tehdä mahdolliseksi henkilön kaikkien osakeomistustietojen hakeminen kerralla. Nykyään tietoa haluavan on tehtävä haku erikseen jokaisen yhtiön jokaiseen osakesarjaan.

Yhdistykset esittävät myös, että Euroclearin hallussa oleva historiatieto avataan yleisön ja median käyttöön kokonaisuudessaan. Tämä tietokanta yltää 1990-luvulle. Juridista estettä tietojen avaamiselle ei ole, sillä laki määrää osakasluettelon julkiseksi. Käytännössä luettelo on päivitetty kerran vuorokaudessa ja nähtävillä ovat olleet kulloinkin päivitetty tiedot. Lain muotoilu määrää minimitason, mutta ei estä vanhojenkin osakasluetteloiden avaamista nähtäville. Kenellä hyvänsä olisi joka tapauksessa mahdollisuus kerryttää samaa tietoa ostamalla omistustiedot joka päivä. Käyttöliittymä pörssikauppojen historian selvittämiseksi on jo kehitettynä, sillä ilmoitusvelvollisten osalta nämä omistustiedot ovat jo yleisön saatavissa viiden vuoden ajalta. Myös Finanssivalvonta on kehittänyt käyttöönsä vastaavan ohjelman.

Työryhmä luettelee esityksessään lukuisia osakastietojen julkisuuteen liittyviä puutteita, mukaan lukien sen, että tällä hetkellä hallintarekisterin takaa operoivat omistajat eivät ole tiedossa. Yllättäen työryhmän ratkaisu on julkisuuden murentaminen muiltakin osin. Järkevä ratkaisu olisi korjata näitä puutteita niin, että läpinäkyvyys lisääntyy.

Suomen olisi syytä jatkossa olla aktiivinen siihen suuntaan, että muuallakin EU:ssa ja kansainvälisesti siirryttäisiin läpinäkyvämmän omistusrakenteen suuntaan. Tavoiteltava tilanne olisi, että kaikki omistajat olisivat nähtävissä listattujen yhtiöiden osakasluetteloissa hallintarekisteröinnin hoitajien sijaan. Tämä on kiistatta yhtiöiden itsensä, muiden sijoittajien ja myös yleisön etu. Jaamme SAK:n omassa lausunnossa esille tuoman ehdotuksen siitä, että Suomi ottaisi osakeomistusten julkisuuden edistämiseksi mallia Norjasta. Norjan hallitus ilmoitti toukokuussa 2014 valmistelewansa "yhden luukun" palvelua, jossa kaikkien yhtiöiden omistustiedot saisi keskitetysti yhdestä rekisteristä.

TYÖRYHMÄN JA SEURANTARYHMÄN TYÖSKENTELYSTÄ

Haluamme tuoda esille myös näkemyksemme lainsäädännön valmistelusta. Katsomme, että siinä on useita erikoisia piirteitä. Herää kysymys, onko valmistelussa toimittu tarkoitushakuisesti tiettyyn lopputulokseen pyrkien. Samoin on kyseenalaista, onko valmistelussa noudatettu oikeusministeriön ohjeita säädösvalmisteluun.

“Vaikutuksiltaan merkittävät hallituksen esitykset ja asetukset valmistellaan pääsääntöisesti monijäsenisissä valmisteluelimissä, joissa on hankkeen kannalta keskeisten viranomaisten ja sidosryhmien edustajat.”

Kuuleminen säädösvalmistelussa

Ohjeet

Oikeusministeriö 18/2010

Tiedon saatavuus sekä viranomaisille että yleisölle on ollut keskeinen syy, miksi hallintarekisteröinnin laajentamista ei ministeriön toiveesta huolimatta toteutettu, kun arvopaperimarkkinalainsäädäntöä muutettiin lähivuosina muilta osin. Kun asiaa ryhdyttiin jälleen valmistelemaan, työryhmään ei yllättäen kutsuttukaan tiedonsaannista kiinnostuneiden poliisin, verottajan tai muiden valvontaviranomaisten edustajia. Ryhmään ei myöskään pyydetty Journalistiliittoa tai muuta median edustajaa.

Sen sijaan perustettiin seurantaryhmä, johon kutsuttiin muun muassa Journalistiliitto. Tämän ryhmän työskentelyn merkitys on jäänyt ulkopuolelta arvioiden epäselväksi. Ryhmä on kokoontunut vain kolme kertaa. Seurantaryhmä on saanut lähinnä kommentoida julkisuuspuutteita paikkaamaan kaavaillun viranomaisrekisterin yksityiskohtia. Seurantaryhmältä ei ole toimitettu mitään kirjallista esitystä varsinaiselle työryhmälle. Seurantaryhmä ei ole kuullut asiantuntijoita. Myös ryhmässä mukana ollut Journalistiliitto on esittänyt kritiikkiä työskentelystä.

Seurantaryhmältä on haettu näkemyksiä vain etukäteen varsin rajattuihin kysymyksiin ja esimerkiksi kysymys hallintarekisteröinnin avaamisen esittämisestä on tuotu seurantaryhmälle ainoastaan tiedoksi työryhmässä jo päätettynä asiana. Työryhmän seurantaryhmälle esitettiin pitkään, että EU-säätely edellyttää hallintarekisteröinnin avaamista. Viimeisessä kokouksessa ennen työryhmätyön valmistumista myönnettiin, ettei näin ole.

Journalistiliiton lausunto valtiovarainministeriölle

LOPUKSI

Toivomme, että näkemyksemme otetaan huomioon asian jatkovalmistelussa. Kyse on journalistien ja yleisön kannalta merkittävästä käytännöllisestä ja periaatteellisesta asiasta: läpinäkyvyyden säilyttämisestä ja vahvistamisesta yhteiskunnassamme. Katsomme, että Suomen ei ole syytä ottaa arvopaperikaupan avoimuuden suhteen askeleita menneisyyteen, vaan säilyttää edelläkävijän rooli. Yhdymme tältä osin maan hallituksen kantaan: arvopaperimarkkinoiden julkisuus tulee säilyttää vähintään nykyisellä tasolla.

Salla Vuorikoski

puheenjohtaja

Tutkivan journalismin yhdistys ry:n hallituksen puolesta

Mari Haavisto

puheenjohtaja

Politiikan toimittajat ry:n hallituksen puolesta

Jyrki Siivonen

puheenjohtaja

Taloustoimittajat ry:n hallituksen puolesta

Jarkko Sipilä

puheenjohtaja

Oikeustoimittajat ry:n hallituksen puolesta